

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

СТАНОВИЩЕ

от
Центъра за оценка на риска при Българската агенция
по безопасност на храните

В изпълнение на Национална програма за контрол на остатъци от пестициди в храни от растителен и животински произход за 2013г., за провеждане на официален контрол и взети проби за анализ на пестициди и тежки метали, са получени резултати, които не съответстват на максимално допустимите норми за тези замърсители. Във връзка с наличните данни е изпратено писмо от изпълнителния директор на БАБХ, с искане за становище от Центъра за оценка на риска, относно установено завишено над MRL съдържание от дитиокарбамати, изразени, като серовъглерод, в проба бял ориз с произход България, взета от пакетажен цех с. Бенковски, общ. Раковски, обл. Пловдив.

Взетата проба бял ориз е от партида, собственост на фирма „Агриндо“ ЕООД с. Бенковски, общ. Раковски. Според изпитвателен протокол № 1119/30.10.2013 от Централната лаборатория за химични изпитвания и контрол (ЦЛХИК), съдържанието на дитиокарбамати, изразени като серовъглерод в ориза е $0,276 \pm 0,055$ mg/kg, при норма 0,05 mg/kg, което е превишаване на максимално допустимите стойности с 0,226 mg/kg.

Пестицидната група „дитиокарбамати“ се състои от т.нар. органични фунгициди и включва в себе си следните активни вещества - манкоцеб, манеб, пропинеб, метирам, тирам и зирам. Цялата група активни вещества представляват фунгициди с контактно и предпазно действие срещу различни гъбни патогени при голям брой земеделски култури. Прилагат се превантивно преди поява на заболяването, за да се осигури контакт на активното вещество с гъбните патогени още в началото на заразата и по този начин да се предотврати покълването на спорите, развитието на мицела и проникването му в паренхимната тъкан на растенията. При употребата на дитиокарбамати се засилва процеса на фотосинтеза, а листната маса на растенията придобива по-зелен цвят.

За конкретния случай дългосрочната експозиция за дитиокарбаматите е определена на базата на прилагането на PRIMo модела, версия II, с изчисления теоретичен максимален дневен прием (TMDI), който е в рамките на 3,7% – 0,1% от допустимата дневна доза (ADI) за манкоцеб, манеб, пропинеб, метирам, тирам и зирам в проба № 1119/30.10.2013 на ЦЛХИК. Поради тази причина не съществува риск за общественото здраве при консумация на тази партида бял ориз. За българските потребители (WHO cluster diet D) най-високата стойност на дългосрочната експозиция за консуматора е оценена на 2,6% от допустимата дневна доза.

При оценка на краткосрочната експозиция, за проба № 1119/30.10.2013, изчисленият IESTI 1 (международно оценен краткосрочен прием) за манкоцеб, манеб, пропинеб, метирам, тирам и зирам е от 4,4% до 0,6% от острата референтна доза (ARfD) за деца и от 2,6% до 0,3% от ARfD за възрастни, т.е. не е идентифициран остър риск за консуматорите, тъй като няма превишаване на острата референтна доза (под 100% от ARfD). Дългосрочната експозиция е определена на базата на изчисления теоретичен максимален дневен прием (TMDI), който е в рамките на допустимата дневна доза (ADI). Като цяло, риск за здравето на консуматорите не съществува.

Във връзка с изложеното становището на Центъра за оценка на риска е, че не съществува риск за здравето на консуматорите от партидата бял ориз с произход България, анализирана в ЦЛХИК с протокол № 1119/30.10.2013г.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р БОЙКО ЛИКОВ
ДИРЕКТОР

СЪГЛАСУВАЛ:2013г.
Д-Р ГЕОРГИ ЧОБАНОВ,
ДИРЕКТОР НА Д-Я „ОЦЕНКА НА РИСКА“

ИЗГОТВИЛ:..... 2013г.
АНТОН ВЕЛИЧКОВ
ГЛ. ЕКСПЕРТ В Д-Я „ОЦЕНКА НА РИСКА“